

Handläggare: Siv Lundgren
Telefon: 08-508 13 185

Till
Södermalms stadsdelsnämnd

Motion om sprututbyte mot HIV-spridningen bland intravenösa missbrukare i Stockholm

Remiss från kommunstyrelsen. Dnr 325-2842-2007

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Beslutet justeras omedelbart

BrittMarie Kyndel
stadsdelsdirektör

Denise Melin
chef Social omsorg

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslås att Stockholms stad omgående hos Stockholms läns landsting tillkännager stadens ståndpunkt att staden förordar att landstinget skyndsamt fattar beslut om att ansöka om tillstånd att starta sprututbytesverksamhet bland intravenösa missbrukare i Stockholm. I motionen föreslås också att staden ställer sig bakom och biträder en ansökan från landstinget om att sprututbytesverksamhet etableras i Stockholms kommun. Sprututbytesverksamhet har funnits på ett fåtal platser i Sverige sedan 1986. Förvaltningen ställer sig med tvekan bakom förslaget i motionen. Skälet är främst att det enligt förvaltningens kännedom inte finns några belägg inom forskningen för att sprututbyte förhindrar smittspridning av farliga infektioner eller utgör en viktig del i det förebyggande arbetet för att motivera injektionsmissbrukare att ta emot vård och behandling.

Remissen

Erik Wassén (fp) har lagt en motion till kommunfullmäktige ang. sprututbyte mot HIV-spridning bland intravenösa missbrukare i Stockholm. Motionen *bifogas*. Motionen har

Bilaga: Remiss från kommunstyrelsen

sänts för yttrande senast den 26 oktober 2007 till stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga - Tensta och Södermalm, facknämnder m fl.

Motionen

Motionären föreslår att Stockholms stad omgående hos landstinget ska tillkännage sin ståndpunkt att staden förordar att landstinget skyndsamt ska fatta beslut om att ansöka om tillstånd att starta sprututbytesverksamhet i Stockholms kommun och föreslår vidare att staden ställer sig bakom och biträder landstinget i en sådan ansökan. Bakgrunden är enligt motionären att HIV-spridning bland intravenösa narkotikamissbrukare ökat markant och att situationen är värst i Stockholm. Enligt motionen visar utvärdering av de verksamheter som i dag finns i Skåne att sprututbytet exempelvis inte bidrar till nyrekrytering till missbruk. Malmö och Lund har dessutom en mycket låg förekomst av nya HIV-fall bland missbrukare.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsnämnden gav ett remissyttrande i augusti 2007 över en motion med i stort sett samma innehåll som den nu aktuella. Motionerna skiljer sig åt när det gäller förslag till agerande. Den förra motionens förslag var att en utredning skulle tillsättas för att förbereda en ansökan om sprututbytesverksamhet. Den nuvarande motionens att staden förordar att landstinget skyndsamt ska fatta beslut om att ansöka om en dylik verksamhet och att staden ställer sig bakom och biträder landstinget i frågan. Förvaltningen har inget nytt att anföra i sak utan stannar vid att nedan återge synpunkterna från det förra yttrandet.

”Sprututbytesverksamhet har funnits i Sverige sedan ca tjugo år tillbaka och på ett par ställen. Som anges i motionen har för- och nackdelar diskuterats livligt genom åren och uppfattningarna är och har varit delade. Såvitt förvaltningen känner till har man inte genom forskning kunnat belägga sprututbytets betydelse när det gäller förebyggande insatser eller att förhindra smittspridning bland injektionsmissbrukare.

För att sprututbytet ska vara effektivt krävs en viss planering från den enskildes sida och framför allt att inte ett enda avsteg görs, krav som är svåra att efterleva för personer som är inne i tungt missbruk. Risken för att dela spruta i stunden är stor.

Enligt narkotikastrafflagen (1968:64) 1§ 6. är det straffbart att uppsåtligt inneha, bruka eller ta annan befattning med narkotika. Om man tillhandahåller sprutor för injicering av narkotika hamnar man i ett dilemma visavi lagstiftarens intentioner. Å andra sidan kan man se det som att varje ren spruta räddar missbrukaren från farlig smitta, om än bara vid det tillfället, och att det kan ligga ett värde däri. Det blir också problem med de signaler som ges, när det t ex gäller att förhindra nyrekrytering till narkotikabruk bland ungdomar, om de innehåller dubbla budskap.

Enligt förvaltningens uppfattning ska man satsa på metoder som visat sig vara verkningsfulla. Om man visste att sprututbytesverksamhet verkligen förhindrade att injektionsmissbrukare smittades eller blev mer benägna att ta emot behandling skulle

förvaltningen kunna stödja förslaget trots det ovan nämnda dilemma. Eftersom man inte vet det och en sprututbytesverksamhet kräver resurser, vilka annars skulle kunna läggas på bra vård och behandling mot missbruk, ställer sig förvaltningen tveksam till motionärernas förslag att vidare utreda och förbereda en ansökan till socialstyrelsen”.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
